

Aspecte controversate din practica instanțelor de judecată privind intervenția voluntară

Controversial aspects of court practice regarding voluntary intervention

Judecător dr. Ionuț Adrian ȘIPEȚAN*
Tribunalul Timiș

Abstract

Voluntary intervention is not without controversies in the law enforcement process, a series of problems appear in judicial practice, of which we will address only three issues in detail, namely the need for the main intervention to be formulated adversarially with all the initial parties from the process, what is understood by the justified interest of the accessory intervener or what is the object of the accessory voluntary intervention in the legal appeals.

This analysis proves that even legal institutions that enjoy relative legislative stability can give rise to different interpretations in practice, any debate being welcome.

Keywords: *voluntary intervention; jurisprudence; practical issues.*

Rezumat

Intervenția voluntară nu este lipsită de controverse în procesul de aplicare al legii, ivindu-se în practica judiciară o serie de probleme, dintre care vom aborda în mod punctual doar trei chestiuni, anume necesitatea ca intervenția principală să fie formulată în contradictoriu cu toate părțile inițiale din proces, ce se înțelege prin interes justificat al intervenientului accesoriu sau care este obiectul intervenției voluntare accesorii în căile de atac prevăzute de lege.

Această analiză dovedește că și instituțiile juridice care se bucură de o relativă stabilitate legislativă pot da naștere la interpretări diferite în practică, orice dezbateri fiind binevenite.

Cuvinte-cheie: *intervenția voluntară, jurisprudență, probleme practice.*

1. Introducere

La fel ca orice instituție juridică, intervenția voluntară trebuie să treacă testul aplicării și interpretării sale în practică, acesta fiind mediul în care se pot observa cel mai bine toate imperfecțiunile legislative sau necorelarea textelor legale. Totodată se poate observa dacă este nevoie de o intervenție a legiuitorului pentru a corecta anumite interpretări rigide sau formaliste a dispozițiilor normative în vigoare de către instanțele de judecată.

Chiar dacă reglementarea nu a suferit modificări de substanță de-a lungul timpului, fiind caracterizată de o oarecare stabilitate, anumite controverse există și în prezent cu privire la aspectele punctuale ale regimului juridic al intervenției voluntare.

Fără a avea pretenția de a epuiza toate opiniile divergente apărute în practică, în continuare vom analiza câteva probleme care au apărut mai des în jurisprudență, precum necesitatea ca intervenția principală să fie formulată în contradictoriu cu toate părțile inițiale din proces, ce se înțelege prin interes justificat al intervenientului accesoriu sau care este obiectul intervenției voluntare accesorii în căile de atac prevăzute de lege.

* sipetan_ionut@yahoo.com.

2. Cerere de intervenție voluntară principală formulată în contradictoriu doar cu una sau unele dintre părțile inițiale din proces

Conform art. 61 alin. (2) C. pr. civ. intervenția este principală când intervenientul pretinde pentru sine, în tot sau în parte, dreptul dedus judecății sau un drept strâns legat de acesta.

Din cuprinsul dispoziției legale se desprind două ipoteze în care se poate afla intervenientul voluntar principal, anume fie solicită pentru sine dreptul dedus judecății, în tot sau în parte, fie afirmă un drept distinct, însă aflat în strânsă legătură cu raportul juridic dedus judecății.

În măsura în care terțul afirmă că este titularul dreptului dedus judecății nu vom asista la o extindere a cadrului procesual obiectiv, drepturile și obligațiile asupra cărora este chemată instanța să se pronunțe fiind aceleași ca la momentul declanșării procesului, însă din punct de vedere subiectiv se produc schimbări în structura litigiului, prin adăugarea unei noi părți, care poate avea câștig de cauză în final în raport cu toate părțile inițiale din litigiu. În acest caz poziția terțului este una categorică, în sensul că dreptul afirmat de el este incompatibil cu drepturile afirmate de părțile din proces, iar din această relație procesuală tripartită (reclamant-pârât-intervenient principal) doar o singură parte ar putea avea câștig de cauză. O astfel de intervenție voluntară este denumită în literatura de specialitate italiană¹ *ad excludendum*, pornind de la un adagiu latin care ne arată că o astfel de formă a intervenției voluntare era cunoscută și în dreptul roman: *interventus ad infringendum iura utriusque competitoris vel ad excludendum*.

Dacă terțul intervine în proces pentru valorificarea unui drept distinct, însă aflat în strânsă legătură cu dreptul ce face obiectul litigiului, cadrul procesual este modificat sub toate aspectele, atât subiectiv, cât și obiectiv, intervenientul situându-se în acest caz în opoziție cu una sau cu unele dintre părțile inițiale. Codul de procedură civilă a reunit ambele ipoteze de intervenție sub denumirea de intervenție voluntară principală, punând accentul pe împrejurarea că terțul invocă un drept propriu, indiferent că acesta este chiar dreptul dedus judecății sau unul aflat în strânsă legătură, deosebind, pe baza acestui criteriu, intervenția principală de cea accesorie, în cadrul căreia intervenientul nu are o pretenție proprie.

Cu toate că această clasificare a intervenției voluntare principale rezultă în mod expres din art. 61 alin. (2) C. pr. civ., fiind în prezența a două manifestări diferite ale aceleiași categorii, prima presupunând o opoziție a intervenientului cu toate părțile din proces, iar cea de-a doua doar cu o parte dintre acestea, în jurisprudență putem identifica ezitări și confuzii referitoare la intervenția voluntară principală prin intermediul căreia terțul se îndreaptă exclusiv împotriva uneia dintre părțile inițiale, unele instanțe apreciind că astfel de intervenții sunt inadmisibile.

Spre exemplu, într-un litigiu desfășurat în fața Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamanta A., în contradictoriu cu pârâtul B., a solicitat anularea parțială a Ordinului ministrului Sănătății nr. 75 din 30 ianuarie 2009 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul al prețurilor la medicamentele de uz uman și a Ordinului ministrului Sănătății nr. 810 din 29 iunie 2015 pentru aprobarea prețurilor maxime ale medicamentelor.

La data de 17 octombrie 2016, terțul societatea C. S.R.L. a formulat cerere de intervenție principală, solicitând anularea parțială a Ordinului ministrului Sănătății nr. 75 din 30 ianuarie 2009 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul al prețurilor la medicamentele de uz uman, cu privire la unele dispoziții, precum și anularea parțială a Ordinului ministrului Sănătății nr. 810 din 29 iunie 2015 pentru aprobarea prețurilor maxime ale medicamentelor utilizate/comercializate de către furnizorii de servicii medicale sau medicamente aflați în relație contractuală cu B., casele de asigurări de sănătate și/sau direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, cuprinse în Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România, cu privire la dispozițiile Anexei nr. 2 – Lista A – Prețul de referință generic, preț medicamente generic/biosimilare pentru care există aprobat preț pentru medicamentul inovativ.

¹ I. Parlato, *L'intervento volontario nel processo civile*, articol disponibil la <http://www.salvisjurius.it/> linterve nto-volontario-nel-processo-civile/.

Prin încheierea din 27 octombrie 2016², Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a respins, ca inadmisibilă în principiu, cererea de intervenție voluntară principală formulată de terțul C. S.R.L., reținând că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 61 alin. (2) C. pr. civ. Întrucât intervenienta nu pretinde pentru sine, în tot sau în parte, dreptul dedus judecății sau un drept strâns legat de acesta, ci pretinde un drept asemănător celui pretins de reclamantă, nefiind întrunită condiția pentru admiterea cererii de intervenție voluntară principală care ar presupune ca unul și același drept să fie afirmat de două persoane, din care unul este reclamantul, iar celălalt este intervenientul principal.

Aceste considerente sunt în opinia noastră criticabile și neconvingătoare întrucât nu țin cont de particularitățile intervenției voluntare principale, care se poate prezenta sub două forme. O primă formă este cea *ad excludendum*, când terțul pretinde același drept, conflictul devenind tripartit, iar cea de-a doua formă o putem denumi litisconsorțială, întrucât terțul își valorifică un drept distinct, însă aflat în strânsă legătură cu dreptul dedus judecății. În acest din urmă caz terțul se poziționează în contradictoriu cu una sau mai multe părți din litigiu, niciodată însă față de toate părțile din cauză, adesea pretențiile sale fiind ale unui veritabil reclamant.

Curtea de Apel București a invocat că pentru admiterea cererii de intervenție voluntară principală ar trebui ca „unul și același drept să fie afirmat de două persoane”, ceea ce ignoră, *ab initio*, prevederile art. 61 alin. (2) teza finală C. pr. civ., care permite terțului să invoce un drept aflat doar în strânsă legătură cu dreptul ce face obiectul procesului, fiind vorba, implicit, despre un drept distinct. Pe de altă parte s-a reținut în cauza expusă anterior că intervenția nu este admisibilă întrucât terțul pretinde doar un drept asemănător celui pretins de reclamantă, solicitându-se anularea unor acte administrative emise de ministrul sănătății. Și acest argument este eronat întrucât nu are relevanță similitudinea drepturilor invocate de reclamant și terț, ci exclusiv raportul dintre acestea, dispozițiile legale impunând o singură condiție, anume să existe o strânsă legătură.

Sintagma „strânsă legătură” este folosită în mai multe articole ale Codului de procedură civilă, respectiv în cuprinsul art. 59 C. pr. civ. referitor la condițiile de existență ale coparticipării procesuale, în cadrul art. 99 alin. (2) C. pr. civ. atunci când sunt reglementate anumite reguli pentru determinarea competenței după valoarea obiectului cererii introductive de instanță, precum și în conținutul art. 139 C. pr. civ. referitor la excepția conexității.

Cu referire la coparticiparea procesuală s-a arătat în literatura de specialitate³ că ea permite unirea într-un singur proces a mai multor cereri care pot forma obiectul unor acțiuni separate. Totodată, în legătură cu excepția conexității, s-a reținut⁴ că strânsa legătură se traduce, în cele din urmă, prin existența unor chestiuni de fapt și de drept comune celor două cauze și care, pe cale de consecință, trebuie să primească aceeași rezolvare.

Se poate pune întrebarea dacă există vreo relație între cele două instituții amintite anterior și cererea de intervenție voluntară principală prin care terțul pretinde un drept distinct, strâns legat de dreptul supus judecății. Între coparticiparea procesuală sau litisconsorțiu și conexitate există o legătură evidentă, în condițiile în care, așa cum s-a remarcat încă din perioada când în vigoare era vechiul Cod de procedură civilă⁵, coparticiparea procesuală obiectivă rezultă din conexarea a două sau mai multe cereri, cu condiția să nu fi fost aceleași părți în toate cererile. Prin urmare unul dintre mijloacele de realizare a litisconsorțiului obiectiv este reprezentat de admiterea excepției conexității, atunci când într-unul dintre procese figurează și alte părți, astfel încât, în final, să existe mai mulți reclamanți sau mai mulți pârâți. Mai departe, între coparticiparea procesuală și intervenția voluntară principală, relația poate fi mai greu de observat, mai ales că o astfel de analiză nu a fost realizată în literatura de specialitate.

În opinia noastră ori de câte ori terțul pretinde un drept diferit de cel dedus judecății, aflat în strânsă legătură, se creează o situație similară coparticipării procesuale, terțul având poziția unui nou reclamant,

² Încheierea din data de 27 octombrie 2016 pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, nepublicată.

³ I. Leș, D. Ghiță (coord.), *Tratat de drept procesual civil, vol. I, Principii și instituții generale. Judecata în fața primei instanțe, ediția a II-a, revăzută și adăugită*, Editura Universul Juridic, București, 2020, p. 88.

⁴ Gh. Durac, *Drept procesual civil. Partea generală*, Editura Hamangiu, București, 2020, p. 293.

⁵ M. Tăbârcă, *Drept procesual civil, vol. I, ediția a II-a revăzută și adăugită*, 2008, pp. 164-165.

care modifică cadrul procesual atât subiectiv, cât și obiectiv. Este adevărat că intervenția voluntară principală nu este văzută drept un mijloc de naștere a unui litisconsorțiu, însă dacă reflectăm la situația creată de admiterea în principiu a unei intervenții principale vom observa că toate condițiile sunt îndeplinite: în proces apare un nou reclamant în postura de intervenient principal, iar între dreptul invocat de intervenient și reclamant există o strânsă legătură. La aceeași situație s-ar fi ajuns dacă intervenientul ar fi formulat cererea de chemare în judecată pe cale separată și nu direct în litigiul pendinte, pe calea intervenției principale, iar ulterior s-ar fi invocat și admis excepția conexității. Diferențele între cele două ipoteze nu sunt de esență, ci doar formale, de denumire a părților, în condițiile în care în primul caz avem reclamant, pârât și intervenientul principal, iar în cel de-al doilea caz avem doi reclamânți (unul din litigiul conexat) și un pârât.

Ținând cont de aceste considerații teoretice, apreciem că singurul criteriu care ar fi putut să determine admisibilitatea sau inadmisibilitatea cererii de intervenție principală în litigiul aflat pe rolul Curții de Apel București, prezentat mai sus, trebuia să fie legătură dintre cele două drepturi afirmate, indiferent dacă ele sunt de aceeași natură sau diferite. O astfel de analiză lipsește din partea instanței, care s-a concentrat pe aspecte de formă, anume că nu este pretins același drept precum cel dedus judecării, fără să verifice dacă, în concret, putea fi identificată o legătură suficientă pentru ca pretenția terțului să fie judecată în cadrul aceluiași proces.

În mod nejustificat soluția primei instanței referitoare la admisibilitatea în principiu a intervenției principale a fost menținută de Înalta Curte de Casație și Justiție, care prin decizia nr. 146 din data de 25 ianuarie 2017⁶ a reținut că prin cererea de intervenție voluntară principală, formulată în cauză, s-a solicitat anularea parțială a acelorași dispoziții legale din cuprinsul acelorași ordine normative, iar în justificarea interesului procesual, terțul intervenient a afirmat că este reprezentantul legal al unor deținători de autorizații de punere pe piață medicamente ale căror drepturi personale sunt afectate și direct influențate de actele normative a căror anulare se solicită.

Cu toate acestea instanța supremă a arătat că împrejurarea că terțul intervenient se află într-o situație juridică similară cu a reclamantei, invocând drepturi proprii asemănătoare, nu justifică modificarea cadrului procesual subiectiv în cauza de față. În acest sens s-a menționat că intervenientul nu pretinde pentru sine dreptul dedus judecării și nici un alt drept legat de cel dedus judecării prin cererea principală, ci formulează un petit identic cu cel al cererii principale pe care îl poate formula orice persoană interesată, căreia i se aplică actul administrativ normativ, or pentru ca intervenția să fie admisibilă, legătura dintre cererea de intervenție și cererea principală trebuia să fie de natură să justifice judecarea lor împreună, să existe interese divergente sau convergente, iar nu exclusiv interese similare pentru anularea actului administrativ normativ.

Apreciem că nici argumentele oferite de Înalta Curte de Casație și Justiție nu sunt convingătoare. Distincția dintre interese divergente sau convergente și interese similare ni se pare eronată întrucât interesele similare implică o unitate de scopuri, ceea ce caracterizează chiar interesele convergente. Cu alte cuvinte interesele similare sunt convergente, tinzând spre același scop, cum de altfel s-a întâmplat în speță, unde atât reclamantul cât și intervenientul principal au solicitat anularea acelorași dispoziții din cuprinsul unor ordine emise de ministrul sănătății. Totodată nu a fost detaliat raționamentul pentru care s-a concluzionat că nu este oportun ca drepturile afirmate să fie analizate în cadrul aceluiași proces.

Nu este surprinzător, în aceste condiții, că într-o cauză similară Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat o soluție diametral opusă, apreciind că o intervenție voluntară principală prin care terțul solicită anularea aceluiași act este admisibilă din perspectiva dispozițiilor art. 61 alin. (2) C. pr. civ.

Astfel, printr-o cerere adresată Curții de Apel București, reclamanta A. SRL a solicitat instanței ca, în contradictoriu cu pârâtul Ministerul Mediului, Pădurilor și Apelor, să dispună anularea art. 26 din Ordinul nr. 192/2014, privind modificarea Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 578/2006 pentru aprobarea Metodologiei de calcul a contribuțiilor și taxelor datorate la Fondul de Mediu și a Metodologiei de calcul a contribuțiilor și taxelor datorate la Fondul de Mediu, precum și obligarea la plata sumei de 80.918 lei la care se va adăuga dobânda legală penalizatoare.

⁶ Decizia nr. 146 din data de 25 ianuarie 2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal disponibilă pe <http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=140556#highlight=##>.

În cauză, Asociația B., C. SRL și D. SRL au formulat cerere de intervenție principală, prin care au solicitat anularea dispozițiilor art. 26 (Capitolul V) din Metodologia de calcul al contribuțiilor și taxelor datorate la Fondul pentru Mediu din 22 aprilie 2014, emisă și aprobată de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice prin Ordinul nr. 192/2014 și publicată în Monitorul Oficial Partea I nr. 129 din 21 februarie 2014.

Prin încheierea din data de 24 aprilie 2017⁷, Curtea de Apel București a respins în principiu cererile de intervenție principală.

Împotriva acestei încheieri au formulat recurs Asociația B., C. SRL și D. SRL, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, arătând că prima instanță a apreciat greșit asupra scopului intervenției principale care este „o veritabilă cerere de chemare în judecată” și care, în opinia primei instanțe, este îndreptată împotriva părților inițiale, atât împotriva reclamantului, cât și împotriva pârâtului, ipoteză care nu este îndeplinită în prezenta cauză, fapt pentru care, pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 61 alin. (2) C. pr. civ., au fost respinse cererile de intervenție principale.

Prin decizia nr. 2643 din data de 26 septembrie 2017⁸ instanța supremă a admis recursurile declarate de C. S.R.L., D. S.R.L. și Asociația B. împotriva încheierii din data de 24 aprilie 2017 a Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a casat încheierea atacată, în sensul că a admis cererile de intervenție principale și a trimis cauza spre continuarea judecății aceleiași instanțe.

În considerentele deciziei menționate Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că interpretarea dată de instanța de fond este nelegală și restrictivă în sensul că intervenția principală trebuie să fie formulată atât împotriva reclamantei cât și a autorității pârâte pe considerentul că se poate pretinde numai pentru sine un drept dedus judecății fără a se ține cont de faptul în materia contenciosului administrativ terțul poate solicita și el, alături de reclamant, și nu numai împotriva acestuia, același drept ca și reclamantul sau un drept în strânsă legătură cu el, în concret anularea actului administrativ pretins nelegal și repararea pagubei ce i-a fost cauzată de actul administrativ pretins nelegal și vătămător.

Apreciem că această din urmă interpretare a legii este una justă și întemeiată, cu consecința admisibilității cererii de intervenție principală atunci când terțul pretinde un drept distinct, chiar dacă este unul similar celui afirmat de reclamant. În această ipoteză nu este obligatoriu ca terțul să se afle pe o poziție antagonică cu toate părțile din proces, fiind suficient să se îndrepte doar împotriva uneia dintre acestea, cu condiția explicită de a exista o strânsă legătură care se justifice judecarea împreună a raporturilor juridice afirmate.

3. Delimitarea interesului care justifică intervenția voluntară accesorie

Una dintre cele mai delicate probleme care se pot ivi în practică în legătură cu cererea de intervenție voluntară accesorie este legată de cerința interesului pe care trebuie să îl probeze terțul, astfel încât participarea sa în proces să fie admisibilă. Dezbaterea asupra conținutului și configurației juridice a interesului intervenientului accesoriu a fost inițiată de pe vremea vechiului Cod de procedură civilă, în literatura de specialitate fiind exprimate mai multe opinii.

Astfel, în doctrina mai veche⁹ s-a susținut că terțul intervenient trebuie să justifice fie un interes propriu, fie unul urmărit de partea în sprijinul căreia a formulat intervenția.

Într-o altă lucrare¹⁰ s-a arătat că terțul nu urmărește pronunțarea unei hotărâri judecătorești favorabile pentru sine și în detrimentul părților originare, ci urmărește, prin intermediul apărărilor făcute, să asigure pronunțarea unei soluții favorabile părții pentru care se intervine.

⁷ Încheierea din data de 24 aprilie 2017 pronunțată de Curtea de Apel București, nepublicată.

⁸ Decizia nr. 2643 din data de 26 septembrie 2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, disponibilă pe http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?custom_Query%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=148569#highlight=##.

⁹ V. Negru, D. Radu, *Drept procesual civil. Partea întâi. Noțiuni și instituții fundamentale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972, pp. 59-60.

¹⁰ G. Boroș, *Codul de procedură civilă comentat și adnotat*, vol. I, Editura All Beck, București, 2001, p. 201.

În același sens cu punctul de vedere exprimat anterior s-a considerat în literatura de specialitate¹¹ că intervenientul accesoriu justifică un interes personal, diferit de cel al părții originare, decurgând din pericolul ca propriile drepturi să îi fie afectate în ipoteza în care partea sprijinită pierde procesul. Întrucât hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea părții originare stabilește sau confirmă o situație ce consolidează, practic, drepturile intervenientului accesoriu, conexe cu respectiva situație juridică, rezultă că acesta din urmă obține un folos practic, direct și imediat, prin pronunțarea respectivei soluții.

Adoptarea noului Cod de procedură civilă nu a adus nicio modificare referitoare la interesul intervenientului accesoriu, astfel că și în prezent este împărtășită opinia conform căreia intervenientul accesoriu are un interes personal, distinct de cel al părții pe care o apără, iar aceasta se datorează faptului că drepturile sale ar putea să fie afectate prin pronunțarea unei hotărâri de condamnare a părții respective¹².

În jurisprudență a fost preluată în unanimitate poziția anterior exprimată, ori de câte ori instanțele au fost puse în situația de a analiza interesul intervenientului accesoriu au arătat că atunci când este analizată condiția interesului, o distincție trebuie făcută între intervenientul principal și cel accesoriu¹³. În ipoteza intervenției principale, intervenientul trebuie să justifice atât interesul de a acționa în justiție, prin raportare la pretenția pe care o deduce judecății, cât și un interes special, calificat, de a interveni în litigiul pendinte. În schimb, în cazul intervenției accesorii, interesul intervenientului trebuie raportat la efectele pe care le-ar putea avea asupra drepturilor sale statuarea de către instanță cu privire la petitele cu care a fost investită. Din acest punct de vedere, interesul intervenientului accesoriu este mai degrabă unui preventiv, prin formularea cererii de intervenție acesta urmărind prevenirea unui prejudiciu pe care l-ar putea suferi, direct sau indirect, dacă parte în favoarea căreia intervine nu ar avea câștig de cauză.

În același sens Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut într-o decizie de speță¹⁴ că dreptul terțului este amenințat sau dacă prejudiciul pe care acesta l-ar putea suferi este iminent, grija sa de a preveni încălcarea dreptului sau realizarea prejudiciului îi conferă legitimare procesuală activă în formularea unei cereri de intervenție, chiar dacă interesul său nu este nici născut, nici actual.

Cu toate acestea, dat fiind numărul nelimitat de situații din practică în care terții invocă interesul de a participa în cauză în calitate de intervenienți accesorii, aplicarea considerațiilor de ordin teoretic expuse anterior atât în doctrină, cât și în jurisprudență, se poate dovedi dificilă, o linie clară de demarcație între un interes justificat și unul nejustificat fiind greu de stabilit.

Lipsa unor repere legislative pentru deosebirea intervențiilor accesorii admisibile de cele inadmisibile, din perspectiva interesului terțului, nu trebuie să conducă însă la o aplicare imprevizibilă a legii, dezideratul fiind asigurarea unui cadru legislativ coerent și predictibil, aplicat în mod unitar și uniform de instanțele de judecată.

Întrucât din cuprinsul considerațiilor de ordin teoretic expuse anterior și al considerentelor instanțelor de judecată a rezultat o caracteristică importantă a intervenției accesorii, anume caracterul preventiv, în continuare vom analiza dacă prin hotărârile pronunțate se reflectă aceeași viziune asupra interesului terțului, respectiv dacă toate instanțele reușesc să surprindă particularitățile acestei instituții, interpretând în același mod folosul pe care terțul l-ar putea pretinde prin participarea sa în proces.

În opinia noastră examenul jurisprudențial relevă o lipsă de omogenitate a soluțiilor pronunțate cu privire la interesul justificat al terțului intervenient accesoriu, chiar dacă se pleacă de la aceleași premise conceptuale.

Astfel, printr-o cerere de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamanta societatea A. S.R.L. a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili și Agenția Națională de Administrare

¹¹ V.M. Ciobanu, G. Boroi, Tr.C. Briciu, *Drept procesual civil. Curs Selectiv. Teste-grilă*, ediția a 5-a, Editura C. H. Beck, București, 2011, p. 75.

¹² G. Boroi, M. Stancu, *Drept procesual civil*, ediția a 5-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2020, p. 123.

¹³ Decizia nr. 66/A din data de 09.02.2018 pronunțată de Tribunalul Maramureș, disponibilă pe <https://www.jurisprudenta.com/jurisprudenta/speta-13rbnsn7/>.

¹⁴ Decizia nr. 482 din data de 22 februarie 2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția a II-a civilă disponibilă pe <http://www.scj.ro/1093/Detaili-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=145548#highlight=##>.

Fiscală – Direcția generală de soluționare a contestațiilor, anularea deciziei de impunere și a raportului de inspecție fiscală emise de Direcție și a deciziei de soluționare a contestației emise de Agenție, în legătură cu mai multe creanțe fiscale impuse la plată în sarcina reclamantei.

În cauză a formulat cerere de intervenție voluntară accesorie terțului intervenient B., în temeiul prevederilor art. 61 C. pr. civ.

Prin încheierea din data de 11 aprilie 2019 Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal¹⁵, a respins, ca inadmisibilă, cererea de intervenție voluntară accesorie formulată de terțului intervenient B. și a acordat termen pentru continuarea judecării fondului cauzei. Pentru a pronunța această soluție prima instanță a reținut că lipsește interesul părții în formularea cererii de intervenție, caz în care aceasta nu este admisibilă.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs terțului intervenient B., invocând motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 C. pr. civ.

În motivarea căii de atac recurentul a reluat situația de fapt și a susținut, în esență, că nicio prevedere a Legii contenciosului administrativ nu îngreășește dreptul terților de a interveni în proces și nu induce ideea unei incompatibilități între normele din Codul de procedură civilă, ce guvernează aceasta instituție, și specificul raporturilor de drept administrative fiscale, între autoritățile publice și contribuabili și interesele lor legitime, făcând trimitere la prevederile art. 1 din Legea nr. 554/2004, art. 32, art. 33 și art. 61

C. pr. civ.

Totodată, a învederat că interesul său propriu în a deveni intervenient accesoriu în favoarea autorităților pârâte derivă din dubla calitate deținută, aceea de fost reprezentant legal al asociatului unic al reclamantei în perioada 23 iunie 2004 – 5 decembrie 2017, care include și perioada analizată de instanță în privința litigiului principal (2005-2008), iar din această calitate are un interes personal, moral ca prezentul dosar să se judece în mod echitabil și cu utilizarea unor înscrisuri/probe legale, și, respectiv, aceea de avertizor de integritate, derivată din calitatea de expert contabil în perioada 2002 – prezent, protejată atât de legislația națională (Legea nr. 571/2004) cât și de cea a Uniunii Europene.

De asemenea, a susținut că intervenirea acestuia în proces, prin explicațiile care le-ar oferi, ar ajuta pârâții să aibă câștig de cauză, împrejurare care i-ar crea o circumstanță atenuantă în cazul în care aceștia s-ar îndrepta împotriva persoanelor fizice responsabile cu gestionarea obligațiilor fiscale și a deciziilor și faptelor care au condus la situația fiscală analizată, invocând și principiul relevanței previzibile a informațiilor pe care le-ar putea furniza instanței în înfăptuirea justiției.

Prin decizia nr. 3439 din data de 20 iunie 2019¹⁶ instanța supremă a respins ca neîntemeiat recursul formulat de terț, reținând că interesul acestuia este exterior raportului juridic de drept fiscal în care se află părțile. În acest sens s-a arătat că recurentul a formulat cererea de intervenție voluntară accesorie în scopul susținerii poziției procesuale a pârâtelor invocând, pe de o parte, intenția de a se apăra de răspundere față de societatea reclamantă și organele fiscale iar, pe de altă parte, intenția de apărare a interesului public vizând aplicarea corectă a legii.

Cu privire la prima calitate invocată de terț Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că raportul juridic fiscal se stabilește între contribuabilul vizat (societatea reclamantă) și organul fiscal competent, așadar interesul pretins de intervenient în promovarea cererii de intervenție nu este justificat, ci în realitate își are originea în ansamblul proceselor purtate cu societatea reclamantă, neavând fundament legal în raport cu procesul în care dorește să intervină.

Cât privește susținerea recurentului în sensul că informațiile pe care le-ar putea furniza, în calitate de intervenient, ar conduce la aflarea adevărului în cauză, instanța supremă a reținut că acestea pot fi valorificate de instanță prin recurgerea la alte instrumente procesuale, în măsura în care se consideră că sunt îndeplinite cerințele legale în acest scop, iar nu prin conferirea în favoarea terțului intervenient a unei calități de parte.

¹⁵ Încheierea din data de 11 aprilie 2019 pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, nepublicată.

¹⁶ Decizia nr. 3439 din data de 20 iunie 2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, disponibilă pe <http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=170747#highlight=###>.

Cu toate că suntem de acord că simplul interes de aplicare corectă a legii nu conferă unui terț posibilitatea de a participa într-o cauză, nici măcar atunci când se invocă calitatea de avertizor de integritate în temeiul Legii nr. 571/2004 întrucât terțul are posibilitatea de a sesiza organele competente pentru a dispune măsuri, nu putem împărtăși aceeași motivare cu cea oferită de instanța supremă în privința interesului invocat de terț din perspectiva sa de expert contabil care intenționează să se apere de o eventuală răspundere față de societate.

Nu trebuie să uităm care a fost punctul de plecare în analiza noastră, anume sublinierea caracterului preventiv al intervenției accesorii în literatura de specialitate¹⁷, or tocmai această împrejurare a invocat-o terțul, anume că dorește să se pună la adăpost de o eventuală acțiune în răspundere a societății împotriva sa, pentru actele întocmite în calitate de expert contabil.

Înalta Curte de Casație și Justiție, deși constată că pe rol sunt o serie de litigii între societate și terțul care a formulat intervenția accesorie, înlătură în mod lapidar interesul invocat, punând accentul pe obiectul procesului, anume soluționarea unui raport juridic de drept fiscal, care nu se poate lega decât între un contribuabil și organul fiscal competent. Respingând în această modalitate intervenția voluntară accesorie din cauză instanța supremă a instituit un fine de neprimire a cererilor de intervenție accesorie în litigiile fiscale, susținând, implicit, că într-un proces prin care se urmărește anularea unor acte administrativ-fiscale orice intervenție accesorie este sortită eșecului, litigiul urmând a se desfășura exclusiv între părțile raportului juridic de drept fiscal.

Nu putem fi de acord cu o astfel de limitare în privința intervenției accesorii, care nu poate fi lipsită de efecte numai prin prisma raportului juridic dedus judecății. În opinia noastră trebuie cercetate eventualele efecte produse de hotărârea judecătorească asupra situației juridice a terțului, acesta fiind singurul criteriu valabil care poate conduce la o concluzie corectă cu privire la admisibilitatea intervenției.

Privită strict din perspectiva raportului juridic dedus judecății, ar părea că o cerere de intervenție accesorie într-un litigiu de dreptul muncii, prin care se solicită anularea unui contract individual de muncă, este inadmisibilă, întrucât soluționarea cauzei ar privi doar pe angajator și angajat.

Dacă ar fi fost consecventă raționamentului dezvoltat în decizia anterior rezumată, instanța supremă ar fi trebuit să mențină soluția primei instanțe care a respins ca inadmisibilă o cerere de intervenție accesorie formulată în favoarea reclamantei care a chemat în judecată pe pârâțul angajat pentru a se dispune anularea contractului individual de muncă. Păstrând aceeași linie de argumentare, s-ar fi putut considera că un litigiu având ca obiect anularea unui contract individual de muncă nu poate interesa decât pe angajator și angajat, fără ca vreun terț să aibă posibilitatea să interfereze în acest raport juridic.

Cu toate acestea, prin decizia nr. 1707 din data de 10 octombrie 2019¹⁸ Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul declarat de recurenta C. împotriva încheierii din 13 iunie 2019 pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale¹⁹, în contradictoriu cu intimații A. S.R.L. și B., a casat încheierea atacată și a trimis cauza pentru judecarea apelului, reținând că intervenția accesorie este admisibilă în principiu.

Pentru a pronunța această soluție instanța supremă a arătat că interesul intervenientei C. derivă tocmai din calitatea de asociat majoritar al societății A. S.R.L., iar un asociat majoritar are, în mod evident, un interes personal, propriu, născut și actual în apărarea poziției societății cu privire la modul în care s-a încheiat un act fictiv cu impact asupra patrimoniului societății și soarta acesteia, cu atât mai mult cu cât apărările terțului sunt întemeiate pe aspecte care privesc acordul asociatului majoritar, adică al recurente.

În opinia noastră această din urmă interpretare este cea corectă, fiind necesar a se verifica cu maximă prudență interesul invocat de către un terț atunci când formulează o cerere de intervenție accesorie. Identificarea folosului obținut de intervenient într-o asemenea situație se dovedește o etapă

¹⁷ I. Deleanu, V. Mitea, S. Deleanu, *Noul Cod de procedură civilă, comentarii pe articole*, vol. I (art. 1-621), Editura Universul Juridic, București, 2013, p. 124.

¹⁸ Decizia nr. 1707 din data de 10 octombrie 2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția a II-a civilă disponibilă pe <http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=158038#highlight=###>.

¹⁹ Încheierea din data de 13 iunie 2019 pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, nepublicată.

mult mai complexă decât în cazul celorlalte părți întrucât lipsește un element esențial în funcție de care interesul se putea aprecia mult mai facil, anume lipsa unei pretenții concrete în proces. Pentru că hotărârea nu produce efecte directe asupra intervenientului accesoriu există tendința de a aprecia intervenția ca inadmisibilă.

Prin urmare, cum interesul terțului nu poate fi apreciat prin prisma unei pretenții, el va trebui căutat în consecințele juridice ale dezlegării date de instanță, adică dacă cele stabilite în proces sunt de natură a influența în vreun fel situația juridică a terțului. Ori de câte ori există o minimă justificare pentru care s-ar impune participarea în cauză, apreciem că instanțele nu ar trebui să dezvolte o interpretare restrictivă a noțiunii de interes, ci ar trebui să admită în principiu cererea, acordând terțului posibilitatea de a se apăra și de a evita unele urmări negative în raporturile sale juridice cu părțile inițiale.

4. Obiectul intervenției voluntare accesorii în căile de atac prevăzute de lege

Conform art. 63 alin. (2) C. pr. civ. intervenția accesorie poate fi făcută până la închiderea dezbaterilor, în tot cursul judecării, chiar și în căile extraordinare de atac.

Așa cum s-a remarcat în literatura de specialitate²⁰, articolul anterior menționat folosește sintagma de „dezbateri” și nu „dezbateri în fond” întrucât nu întotdeauna în căile de atac au loc dezbateri în fond, ci doar atunci când instanța, după ce anulează sau casează hotărârea atacată, judecă procesul evocând fondul, în condițiile art. 392 C. pr. civ.

Se observă regimul juridic special al intervenției voluntare accesorii, care poate fi formulată oricând în cursul procesului, inclusiv în căile extraordinare de atac, fiind instituția juridică caracterizată prin cea mai permisivă reglementare în materie de termen de formulare.

Prin urmare terțul nu este decăzut din dreptul de a interveni accesoriu în cauză nici atunci când a omis să intervină în fața primei instanțe, nici atunci când procesul în fața instanței de apel este deja încheiat și nici măcar atunci când avem o hotărâre definitivă pronunțată de instanța de judecată, fiind posibil să intervină pentru prima dată într-o cale extraordinară de atac, cum este contestația în anulare sau revizuirea.

Nu ne propunem în această secțiune să analizăm intervenția voluntară accesorie din perspectiva momentului până la care poate fi formulată, ci în raport de obiectul intervenției atunci când terțul uzează de acest mijloc procesual în căile de atac prevăzute de lege, anume apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire.

Natura juridică de simplă apărare a intervenției accesorii este una incontestabilă în doctrină²¹, ea fiind privită drept un sprijin acordat uneia dintre părțile din proces. În primă instanță intervenientul accesoriu are interesul ca partea în favoarea căreia a intervenit să aibă câștig de cauză, iar din acest punct de vedere demersul său urmărește admiterea sau respingerea cererii de chemare în judecată.

În calea de atac ordinară sau extraordinară intervenția terțului ar trebui să urmărească același scop, în sensul de a se admite sau de a se respinge calea de atac exercitată, în funcție de partea în favoarea căreia s-a intervenit.

O observație pertinentă a fost făcută în literatura de specialitate²² în legătură cu intervenția accesorie efectuată în calea de atac, anume că terțul, atunci când intervine, spre exemplu, în fața instanței de recurs, nu poate aduce în discuție, în sprijinul părții în favoarea căreia i se alătură, elemente noi care privesc fondul cauzei, întrucât intervenția accesorie, prin obiectivele ei, trebuie să corespundă fazei procesuale în care este făcută.

Cu toate că suntem de acord că intervenția accesorie trebuie să fie adaptată fazei procesuale în care este formulată, apreciem că observația anterior expusă trebuie nuanțată, pentru că nimic nu se opune ca intervenientul accesoriu să aducă în discuție elemente noi în apel, care este o cale de atac devolutivă, sau, în anumite condiții, chiar în recurs, după casarea hotărârii și rejudecarea cauzei, esențial fiind de a avea aceeași situație juridică cu a părții pentru care intervine. Totodată trebuie să se țină cont de

²⁰ M. Tăbârcă, *Drept procesual civil, Volumul I – Teoria generală*, Editura Universul Juridic, București, 2013, p. 349.

²¹ C. Roșu, *Drept procesual civil. Partea generală*, Editura C.H. Beck, București, 2016, p. 66; G. Boroi, M. Stancu, *op. cit.*, p. 122.

²² Gh. Durac, *op. cit.*, p. 196.

limitarea impusă de art. 67 alin. (2) C. pr. civ., intervenientul accesoriu putând să săvârșească numai actele de procedură care nu contravin interesului părții în favoarea căreia a intervenit.

Ținând cont de aceste considerații teoretice, apreciem că există situații în care instanțele de judecată au aplicat în mod excesiv exigența ca intervenția accesorie să fie adaptată fazei procesuale în care se formulează, existând și alte remedii procesuale pentru o justă soluționare a cererii.

Astfel, printr-o cerere de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului București, Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal, urmare a declinării competenței de soluționare a cauzei prin sentința civilă nr. 4040/22.05.2017 pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București²³, reclamanta A. S.A., în contradictoriu cu pârâta Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Neamț, a solicitat constatarea nulității relative parțiale a Notei de constatare nr. x din 15.11.2013, emisă de pârâtă, în ceea ce privește pct. 2 și obligarea pârâtei la emiterea unui act prin care să modifice pct. 2 din Nota de constatare nr. x din 15.11.2013, în sensul că lucrările s-au efectuat în perioada aprilie-mai.

Prin sentința civilă nr. 6311 din data de 26 octombrie 2017²⁴ Tribunalul București a admis excepția inadmisibilității și a respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta A. S.A., în contradictoriu cu pârâta Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Neamț, ca inadmisibilă.

Împotriva acestei sentințe, reclamanta A. S.A. a declarat recurs, ce a fost înregistrat pe rolul Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, la data de 18.01.2018.

În cadrul dosarului de recurs, la data de 12 iunie 2018, terțul C. S.R.L. a formulat cerere de intervenție accesorie în sprijinul intimatei-pârâte Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Neamț, solicitând respingerea recursului declarat de reclamanta A. S.A. cu consecința menținerii Notei de constatare nr. x/15.11.2013, emisă de intimată, ca fiind legală. Titulara cererii de intervenție accesorie a arătat că are interes să intervină în recurs, întrucât demersul recurentei-reclamate A. S.A., prin care solicită anularea Notei de constatare nr. x/15.11.2013, după circa 4 ani de la emitere, a fost inițiat cu scopul ca respectiva notă să nu mai poată servi drept mijloc de probă în cadrul unor procese care se poartă între C. S.R.L. (titulara cererii de intervenție accesorie) și A. S.A.

Prin încheierea din 1 octombrie 2018²⁵, Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a respins, ca inadmisibilă, cererea de intervenție voluntară accesorie formulată de terțul C. S.R.L.

Pentru a hotărî astfel, în esență, instanța a reținut că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 61 alin. (3) C. pr. civ., întrucât cererea de intervenție accesorie privește fondul cererii, și nu recursul formulat, aceasta nesprijinind apărările formulate de intimată sub aspectul inadmisibilității cererii.

Împotriva încheierii menționate a formulat recurs intervenienta C. S.R.L., solicitând casarea încheierii și, în rejudecare, admiterea cererii de intervenție accesorie formulată în sprijinul intimatei Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Neamț.

În motivarea căii de atac, recurenta susține că instanța de fond a apreciat în mod nelegal că nu îndeplinește condițiile de a interveni în faza procesuală a recursului, încheierea fiind dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept procesual, respectiv art. 61 alin. (3) C. pr. civ.

A arătat că prin formularea cererii de intervenție a urmărit menținerea soluției de admitere a excepției inadmisibilității cererii de chemare în judecată formulată de reclamanta A. S.A. și de respingere a recursului reclamantei, sprijinind, așadar, apărarea intimatei Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Neamț. De asemenea, așa cum este și firesc, în cuprinsul cererii de intervenție voluntară accesorie a arătat și interesul său propriu (referindu-se, în acest sens, la numeroasele litigii care se poartă între titular și A. S.A., în ceea ce privește dreptul său de coproprietate asupra unor imobile aflate pe proprietatea A. S.A.), care este distinct de cel al intimatei.

Prin urmare, recurenta a considerat că cererea sa de intervenție îndeplinește condițiile de admisibilitate ale unei cereri de intervenție accesorie, potrivit art. 61 alin. (3) C. pr. civ.

²³ Sentința civilă nr. 4040 din data de 22.05.2017 pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București, nepublicată.

²⁴ Sentința civilă nr. 6311 din data de 26 octombrie 2017 pronunțată de Tribunalul București, nepublicată.

²⁵ Încheierea din data de 1 octombrie 2018 pronunțată de Curtea de Apel București, S. a VIII-a contencios administrativ și fiscal, nepublicată.

În mod surprinzător, în opinia noastră, prin decizia nr. 1167 din data de 6 martie 2019²⁶ Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul declarat de intervenienta C. S.R.L. împotriva încheierii de ședință din 1 octombrie 2018, pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, ca nefondat, apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile legale.

Instanța supremă a reținut că prin cererea de recurs, dedusă judecătii în fața Curții de Apel București, recurenta-reclamantă A. S.A. a înțeles să critice sentința primei instanțe în ceea ce privește legalitatea soluției de respingere a cererii de chemare în judecată ca fiind inadmisibilă. Prin cererea de intervenție voluntară accesorie formulată, intervenienta C. S.R.L. a susținut aspecte de fapt care privesc raporturile litigioase dintre părți, fără a fi antamată nici legalitatea soluției primei instanțe, și nici excepția inadmisibilității cererii.

În acest context a observat că intervenienta C. S.R.L. nu a formulat apărări față de aspectul care formează obiectul căii de atac, respectiv legalitatea sentinței atacate în ceea ce privește excepția inadmisibilității, ci s-a limitat la a învedera instanței de recurs aspecte de fapt care privesc raporturile dintre aceasta și recurenta-reclamantă A. S.A. Totodată

Astfel fiind, Înalta Curte a constatat că prin cererea de intervenție accesorie formulată în cauză, recurenta nu justifică un folos practic ce ar urma să fie obținut odată cu pronunțarea instanței asupra cererii de recurs deduse judecătii, sens în care, în mod corect cererea de intervenție a fost respinsă, ca inadmisibilă.

Apreciem că soluția instanței supreme este greșită, în condițiile în care nu a ținut cont de intenția evidentă a terțului intervenient, mai ales că prin cererea de recurs împotriva încheierii de respingere ca inadmisibilă a intervenției a explicat pe larg că a solicitat respingerea recursului formulat de reclamantă, iar expunerea faptelor a fost realizată pentru a justifica interesul său de a participa în cauză.

Este adevărat că recursul este o cale extraordinară de atac caracterizată prin formalism și rigoare, care are ca obiect examinarea, în condițiile legii, a conformității hotărârii atacate cu regulile de drept aplicabile, însă și în această fază procesuală se aplică principiile fundamentale ale procesului civil, între care putem aminti dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 C. pr. civ., sau rolul judecătorului în aflarea adevărului, consacrat de art. 22 C. pr. civ.

În opinia noastră nimic nu se opunea, ci din contră, era chiar necesar ca instanța supremă să pună în discuție și să califice în mod corect obiectul cererii de intervenție accesorie, anume respingerea căii de atac a recursului formulată de reclamantă. Chiar dacă în cuprinsul cererii de intervenție sunt dezvoltate o serie de aspecte factuale, acestea sunt de cele mai multe ori necesare pentru a aduce la cunoștința instanței contextul intervenției în proces. Neglijând intenția reală a terțului, precum și posibilitatea de a califica în mod corect demersul acestuia, Înalta Curte de Casație și Justiție a dat dovadă de un formalism excesiv și de o interpretare rigidă a dispozițiilor legale privind admisibilitatea intervenției accesorii, incompatibile cu ideea de proces echitabil.

5. Concluzii

Examenul jurisprudențial a relevat împrejurarea că inclusiv cu privire la instituția intervenției voluntare există în practică soluții neunitare, nefiind clar delimitat obiectul intervenției voluntare principale, interesul intervenientului voluntar accesoriu sau ce anume poate critica intervenientul accesoriu care intervine în favoarea unei părți direct într-o cale de atac.

Analizând argumentele expuse în practică, am optat pentru o interpretare echitabilă a dispozițiilor legale, evitând o aplicare rigidă sau forțată a legii, cu consecința extinderii domeniului de incidență a intervenției voluntare și în unele situații în care inclusiv instanța supremă a reținut inadmisibilitatea demersului judiciar.

²⁶ Decizia nr. 1167 din data de 6 martie 2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție disponibilă pe <http://www.scj.ro/1093/Detail-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=154234#highlight=##>.

În acest sens am arătat că este admisibilă o cerere de intervenție principală atunci când terțul pretinde un drept distinct, chiar dacă este unul similar celui afirmat de reclamant, iar în această ipoteză nu este obligatoriu ca terțul să se afle pe o poziție antagonică cu toate părțile din proces, fiind suficient să se îndrepte doar împotriva uneia dintre acestea, cu condiția explicită de a exista o strânsă legătură care se justifice judecarea împreună a raporturilor juridice afirmate.

Totodată am atras atenția asupra complexității analizei interesului intervenientului accesoriu, având în vedere că interesul terțului nu poate fi apreciat prin prisma unei pretenții, astfel că el va trebui căutat în consecințele juridice ale dezlegării date de instanță, adică dacă cele stabilite în proces sunt de natură a influența în vreun fel situația juridică a terțului.

Nu în ultimul rând am scos în evidență că intervenția accesorie direct în calea de atac trebuie tratată prin prisma intenției reale a terțului, iar motivarea în fapt a intervenției poate fi circumscrisă exclusiv necesității de a justifica un interes, fără ca acest demers să dăuneze intervenientului accesoriu.

Cu toate acestea apreciem că dezbateră nu este finalizată, iar argumentele nu sunt epuizate, prezentul articol fiind doar un punct de plecare în analiza soluțiilor pronunțate de instanțele de judecată.